

Solicitări de clarificări/modificări privind Ghidul Solicitantului (GS) pentru Proiecte Strategice (FSP) - organizații/entități cu sediul în România

Nr.	Emitent propunere / solicitare clarificări	Secțiunea relevantă din Ghidul Solicitantului (GS)	Propunere/solicitare de clarificări/modificare	Răspunsul Programului
1	ADETIM - Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a județului Timiș, Delia Frânțiu	Capitolul 1, 1.5 Ajutorul de stat	<p>Evaluarea incidenței ajutorului de stat face parte din procesul de evaluare a proiectului, în faza verificării eligibilității.</p> <p>În acest sens, ADETIM consideră că nu este corect și firesc ca reprezentantul beneficiarului să-și asume pe propria răspundere că "activitățile propuse prin proiect nu intră sub incidența ajutorului de stat" încă înaintea oricărei evaluări făcute de către organele competente/abilitate.</p> <p>Nu este deloc clar exprimat în Ghid care sunt de fapt autoritățile competente în stabilirea și evaluarea ajutoarelor de stat și după părerea noastră aceste autorități ar trebui implicate în evaluarea incidenței ajutorului de stat încă din faza elaborării Notei Conceptuale, în așa fel încât proiectul să poată fi dezvoltat ulterior în condiții de siguranță privind eligibilitatea și, mai ales, de legalitate.</p>	<p>Conform ghidului, după ce a verificat modul în care proiectul răspunde recomandărilor Programului de evitare a ajutorului de stat, prin completarea grilei de auto-evaluare - anexa a Ghidului Solicitantului, beneficiarul va da declarația pe proprie răspundere cu privire la acesta. Așadar, este o declarație dată în cunoștință de cauză, și, în primul rând, este un instrument pentru solicitantul respectiv pentru a vedea dacă se încadrează în cerințele Apelului.</p> <p>Evaluarea propunerii de proiect, din punct de vedere al ajutorului de stat, este realizată de evaluatori externi dedicați. Această evaluare nu poate fi realizată în faza de Notă Conceptuală (NC), întrucât în această fază informațiile legate de activitățile planificate în faza de Aplicație Completă nu sunt foarte detaliate.</p> <p>Consiliul Concurenței este o instituție publică, cu rol în reglementarea ajutorului de stat, dar fără prerogative în ce privește evaluarea propunerilor de proiecte.</p> <p>În orice caz, în situația apariției unei suspiciuni, CE deține prerogativele deciziei finale. Programul poate doar să transmită opinia fundamentată.</p> <p>În final, este important ca potențialul beneficiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Să citească atent recomandările pe ajutor de stat ale Programului; - Să le aplice; - Să le păstreze ca atare pe durata implementării. <p>Precizăm, de asemenea, că o autoritate nu poate fi implicată în elaborarea unei propuneri de proiect, pentru că aceasta aparține solicitantului (potențial beneficiar), s-ar încălca principiile concurenței, transparenței, egalității de tratament și non-discriminare, și ar atrage după sine suspiciunea de conflict de interese. După cum este bine-cunoscut, există prevederi legale care interzic asemenea acțiuni.</p>
2		Capitolul 1, 1.2.2 Indicatori de Program	<p>ADETIM consideră că indicatorii de proiect sunt insuficienți și necorelați cu indicatorii de program și obiectivele specifice și prin urmare se restrânge și mai mult posibilitatea identificării unor activități finanțabile prin acest program.</p> <p>Este un sub-capitol important deoarece fără identificarea unui indicator output pre-definit prin program, aplicația nu poate fi completată. Din păcate, pe de o parte indicatorii de realizare (output) aleși nu acoperă suficient activitățile descrise în Fact sheets și, pe de altă parte nu sunt corelați cu indicatorii de rezultat și de altfel, nici cu obiectivele specifice.</p>	<p>Vă rugăm să rețineți că GS prezintă indicatorii Programului.</p> <p>Indicatorii de realizare referitori la operațiunile care pot primi contribuții, indicatorii de rezultat aferenți fiecărei priorități de investiție, obiectivele specifice, activitățile indicative, etc. sunt rezultatul unui proces îndelungat și laborios care a avut loc în faza de programare. Programul de Cooperare elaborat a fost aprobat de Comisia Europeană în decembrie 2015, acestea reprezentând elementele precizate în decizia CE de aprobare. Drept urmare, orice modificare a Programului cu impact asupra celor amintite trebuie <u>supusă aprobării CE</u>. Modificarea Programului, în acest moment, nu este binevenită, și nici justificată.</p> <p>În orice caz, proiectele trebuie să subscrie la indicatorii stabiliți prin Program, iar aceștia trebuie să fie îndepliniți prin activitățile desfășurate de proiectele respective.</p> <p>Într-adevăr, dacă nu se poate identifica și alege un indicator din lista predefinită a Programului, cererea de finanțare nu poate fi depusă. Observațiile dumneavoastră legate de indicatorii propuși în Program, de numărul lor/priorități de investiții, de denumirea lor, de cuantificarea lor, de relevanța lor în raport cu activitățile indicative ale unei priorități și cu obiectivele specifice, au fost analizate în mod corespunzător. Însă, vă rugăm să rețineți că acești indicatori au fost definiți, cuantificați, aprobați în cadrul Programului de Cooperare, în urma unei atente analize a nevoilor identificate în aria Programului, în faza de programare. Orice cerere de finanțare care este depusă în cadrul unui apel trebuie să îndeplinească cerințele și nevoile programului, în ceea ce privește activitățile eligibile / indicatori / obiective.</p>
3		Capitolul 1, 1.6 Proiecte generatoare de venit	<p>În acest caz finanțarea nu se consideră ajutor de stat? Fiindcă există un avantaj economic, altfel nu s-ar putea vorbi despre profit.</p>	<p>Ajutorul de stat și Proiectele generatoare de venit reprezintă două concepte diferite. Un proiect ar putea fi generator de venituri, fără a cădea sub incidența ajutorului de stat, tot așa cum poate intra sub incidența ajutorului de stat, chiar dacă acesta nu generează venituri.</p> <p>Proiectele generatoare de venit pot fi finanțate în acest apel de proiecte.</p> <p>Trebuie făcută distincție între venit și venit net, respectiv între venit net și profit.</p>
4			<p>Ce rost are să se menționeze în AF veniturile nete, dar nu și în buget (ele nefiind eligibile)?</p>	<p>Veniturile nete nu sunt eligibile și trebuie identificate pentru a fi scăzute din costul total eligibil. Formularul de buget disponibil în eMS permite menționarea veniturilor nete. Totuși, trebuie făcută distincție între venit și venit net, ca și între venit net și profit. Dacă nivelul veniturilor este mai mic decât al costurilor de operare, atunci nu se pune problema veniturilor nete pentru proiectul respectiv.</p>
5			<p>Având în vedere că analiza cost-beneficiu este obligatorie la nivel de partener în cazul în care bugetele lor includ costuri pentru lucrări de infrastructură, conform ghidului, ACB se realizează doar pt SF și nu pt DALI....cf legislației naționale în domeniul HG 28/2008.</p>	<p>Vă rugăm să aveți în vedere faptul că programul de cooperare transfrontalieră stabilește cerințele pentru aria eligibilă și pentru potențialii beneficiari, în ansamblul său. Este o regulă stabilită la nivel de program.</p> <p>Analiza cost-beneficiu (anexa VII.6) este solicitată indiferent dacă este un obiectiv nou sau deja existent și indiferent de valoarea investiției.</p> <p>De asemenea, analiza cost-beneficiu nu se limitează numai la elementul de infrastructură.</p>

Solicitări de clarificări/modificări privind Ghidul Solicitantului (GS) pentru Proiecte Strategice (FSP) - organizații/entități cu sediul în România

Nr.	Emitent propunere / solicitare clarificări	Secțiunea relevantă din Ghidul Solicitantului (GS)	Propunere/solicitare de clarificări/modificare	Răspunsul Programului
6	ADETIM - Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a județului Timiș, Delia Frânțiu	Capitolul 2 Reguli privind Apelul, 2.1 Descrierea Apelului	Studiile de fezabilitate și analiza cost-beneficiu nu apar ca documente obligatorii de depus în faza CN, conform Tabelului cu anexe obligatorii de la pag. 40. În plus, ACB este parte componentă doar a SF, conf HG 28/2008, deci nu trebuie menționată distinct.	Vă rugăm să aveți în vedere că acesta este un program de cooperare transfrontalieră, astfel că Ghidul Solicitantului descrie regulile Programului și nu doar cele specifice care derivă din legislația națională. Este o regulă instituită la nivel de Program. Aceste documente nu apar ca obligatorii de depus în faza de Notă Conceptuală (NC) tocmai pentru că această fază (NC) a fost gândită pentru elaborarea documentelor necesare pentru depunerea Aplicației Complete (AC), inclusiv Studiul de Fezabilitate (SF) și Analiza cost-beneficiu (ACB).
7			La punctul 3 din 2.1 nu se înțelege de când începe perioada de implementare.	Data începerii perioadei de implementare va fi clar menționată în Acordurile de Parteneriat și contractele de finanțare care se vor încheia. Așa cum este menționat în Acordul de Parteneriat, un proiect poate începe a 2-a zi după ce a fost primită notificarea privind selectarea proiectului sau a 2-a zi după ce contractul de finanțare a fost semnat de ultima parte, sau la o dată intermediară celor 2 menționate anterior (între data primirii notificării și cea a semnării contractului de finanțare). Opțiunea va fi făcută în perioada de precontractare.
8			La punctul 8 din 2.1 legat de aplicații de proiect și partenerii asociați, a se verifica corelarea cu listele indicative de aplicații enumerate în Fact sheets.	GS menționează categoriile de solicitanți eligibili, în timp ce Fact Sheets furnizează, la nivelul fiecărei priorități de investiție, liste indicative de activități și/sau solicitanți eligibili.
9			Se specifică că aplicantul lider este un organism public, poate fi și organism public echivalent, de drept public?	În cadrul acestui Apel, o condiție impusă pentru Solicitantul Lider este să fie un organism public. Toți solicitanții / partenerii asociați, pentru a fi eligibili, aceștia trebuie să fie într-una din următoarele categorii: a. Autoritate / instituție publică sau b. Organism de drept public.
10			Sunt eligibile costurile pt deplasări ale Partenerilor Asociați?(pg.26)	Pentru a fi eligibile, cheltuielile trebuie să îndeplinească o serie de condiții, care sunt menționate atât în Ghidul Solicitantului cap.2.2.1.3, precum și în anexa III. Normele Programului privind eligibilitatea cheltuielilor, axele prioritare 1-6. Având în vedere faptul că Partenerii Asociați nu beneficiază de finanțare (aceștia nu au buget în cadrul proiectului) și nu vor purta responsabilitatea directă pentru pregătirea și managementul activităților proiectului, nici nu vor intra într-o relație contractuală cu Autoritatea de Management / Autoritatea Națională, cheltuieli acestora nu sunt eligibile.
11			2.2.1.2. Eligibilitatea acțiunilor (operațiunilor)	La acest sub-capitol cred că ar trebui descrise activitățile indicative așa cum apar în Fact sheets pentru fiecare din prioritățile la care se referă acest Ghid.
12	La punctul 1, se menționează că scorul maxim va fi acordat numai proiectelor sprijinite cu scrisori de susținere puternice. Ce se înțelege prin "susținere" în mod concret. Cum se cuantifică/apreciază/ evaluează?	Proiectele strategice trebuie să demonstreze impact major în domeniile de intervenție abordate/propuse. De asemenea, acestea trebuie să fie relevante pentru Program, pentru obiectivele și indicatorii acestuia, să poată genera valoare adăugată în regiunea/comunitatea în care sunt implementate. Solicitanții pot depune scrisori de susținere din partea unor persoane/instituții/autorități care au expertiză și recunoaștere publică în domeniul de interes al cererii de finanțare. Este la latitudinea experților externi, care evaluează cererile de finanțare depuse pe o prioritate de investiție, de a acorda puncte funcție de calitatea documentelor depuse de solicitanți.		
13	La punctul 2 strategiile sunt de regulă documente publice. Ar trebui să obținem adrese de la toate instituțiile care elaborează strategii relevante pentru proiect ? De exemplu, cine va emite adresa pentru Acordul de parteneriat cu UE?	Proritățile de investiții aferente acestui Apel au domenii specifice și clar definite. Este evident că strategiile la care se face referire și în care trebuie să se încadreze un proiect propus spre finanțare trebuie să fie aferente acestor priorități, respectiv transport, cultură, sănătate, etc.		
14	La punctul 3, deși se are în vedere un impact extins totuși se recomandă un număr de 3 parteneri. Mi se pare că recomandarea respectivă este în contradicție cu cerințele privind parteneriatul și impactul.	Numărul de parteneri admis este de 8 , existând posibilitatea de cooptare și a unui număr de maxim 4 parteneri asociați. Experiența din programele anterioare arată că parteneriatele supradimensionate sunt dificil de organizat. Vă rugăm să aveți în vedere că Programul este structurat pe principii beneficiarului lider, ca urmare, responsabilitățile acestuia trebuie să fie asumabile, în termeni de raportare, rambursare, etc		
15	Legat de faptul că aplicații trebuie să dovedească că terenul/ construcția/ elementul de infrastructură este proprietate sau că durata contractului de concesiune/administrare este de cel puțin 10 ani de la data încheierii implementării proiectului, de ce 10 ani dacă rezultatele trebuie menținute 5 ani după finalizare/ultima plată? (pg.29)	Vă rugăm să aveți în vedere calendarul Apelului. Din momentul depunerii Notei Conceptuale, până la încheierea proiectului, pot trece până la 4 ani. De aceea, cumulativ cu cei 5 ani obligatorii de după finalizarea proiectului, se consideră 10 ani ca fiind o perioadă minimă pentru orice contract de concesiune/administrare viabil, care să asigure implementarea și sustenabilitatea proiectului. În mod special, proiectele strategice trebuie asumate de către comunitățile / regiunile în care sunt implementate. În acest context, sustenabilitatea lor trebuie asigurată pe termen lung, chiar și peste perioada de monitorizare ex-post.		

Solicitări de clarificări/modificări privind Ghidul Solicitantului (GS) pentru Proiecte Strategice (FSP) - organizații/entități cu sediul în România

Nr.	Emitent propunere / solicitare clarificări	Secțiunea relevantă din Ghidul Solicitantului (GS)	Propunere/solicitare de clarificări/modificare	Răspunsul Programului
16	ADETIM - Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a județului Timiș, Delia Frântiu	2.2.1.3 Eligibilitatea costurilor/ cheltuielilor	Care este termenul de plată pentru costurile de pregătire? "data depunerii NC " sau "nu mai târziu de 60 de zile după aprobarea NC" ? (pg.31)	Vă rugăm să consultați dispozițiile clar enumerate în GS, 2.2.1.3 Eligibilitatea costurilor / cheltuielilor: cheltuielile de pregătire trebuie să fi fost efectuate până la momentul depunerii NC și plătite în termen de maximum 60 zile după notificarea privind selectarea NC.
17			Programul solicită dovezi legate de prospectarea pieței în cazul achizițiilor mai mari de 2500 euro, această limită ni se pare foarte mică. Este necesar să se dea detalii despre "market research", se va considera prețul cel mai mic, cel mai mare sau o medie? Sunt valabile și oferte de pe net? Câte oferte de preț ar trebui prezentate pentru un produs/serviciu/lucrare? Nu se înțelege dacă este necesară o prospectare a pieței pentru toate achizițiile peste 2.500 Euro sau doar pentru cele relevante enumerate. (pg.31)	Justificarea adecvată a costurilor estimative reprezintă o condiție obligatorie pentru ca un proiect să obțină finanțare din orice Program al UE. Această cerință nu este legată de achiziția publică, ci de calitatea și maturitatea propunerii de proiect. În orice caz, vă rugăm să rețineți faptul că documentele depuse de solicitanți nu implică dosare complete de achiziție/oferte, ci dovada documentării privind prețul pieței (prospectare). Documentele suport care pot fi depuse sunt oferte de preț pentru echipamente/servicii/lucrări similare cu cele propuse a fi achiziționate în proiect, obținute sau direct de la furnizori sau oferte găsite pe internet și care pot justifica cheltuiala care a fost bugetată în proiect pentru bunurile/serviciile/lucrările respective. Documentele sunt necesare în evaluarea calitativă a proiectului, când se evaluează aspectele legate de cheltuielile propuse în proiect, la eficiența lor, la proporționalitatea dintre cheltuielile propuse și indicatorii propuși, etc.
18			Excepțiile de la regulă - cheltuielile sunt eligibile pentru activități implementate în aria eligibilă, se referă la activități și plăți în afara ariei eligibile, oricare în afara costurilor de investiție? Sau excepția se aplică și investițiilor? Este necesară o explicație fiindcă nu este prea clar.	Excepția se referă la cheltuieli aferente unei activități care se desfașoară în afara ariei eligibile, și care sunt foarte bine justificate. Așa cum menționează și nota din acest capitol, investițiile în afara ariei acoperite de Program nu sunt eligibile.
19	2.2.2 Criteriile de eligibilitate specifice pentru costurile/cheltuielile eligibile.	Nu se înțelege nimic din împărțirea costurilor pe faze. În plus au dispărut Infrastructura and work costs. (pg.32)	Așa cum menționează și titlul (sub)capitolelor, se prezintă specificitățile Apelului. Cheltuielile cu serviciile au fost împărțite pe cele două faze, NC și AC, acestea necesitând exemplificare. Faza de NC este dedicată elaborării tuturor documentelor necesare depunerii Aplicației Complete, pentru faza a 2-a. În faza NC nu sunt eligibile cheltuieli cu execuția lucrărilor, ci doar cheltuielile necesare obținerii unor avize/autorizații necesare execuției lucrărilor. Vă rugăm să analizați tabelul care rezumă distincția între categoriile de costuri eligibile pentru cele două faze ale prezentului Apel, la pagina 39 din GS, pentru o imagine completă pe categorii eligibile de costuri per fază. De asemenea, vă rugăm să consultați Regulile programului privind eligibilitatea cheltuielilor Axe prioritare 1 - 6 și Matricea generală a costurilor, anexate la GS (Anexa III).	
20	2.2.2.1 Nota conceptuală	Nu este prea clar ce anume se consideră aici costurile în legătură cu elaborarea Notei Conceptuale sau în legătură cu NC și a FA. Nu înțeleg de exemplu, de ce este menționată aici consultanța la achiziții publice sau întâlnirile cu speakeri. (pg.34)	Au fost date niște exemple, care evident nu sunt obligatorii, fiecare solicitant planificându-și cheltuielile care îi sunt necesare pentru implementarea în bune condiții a proiectului.	
21	2.2.2.2 Cererea de finanțare	Unde sunt costurile de infrastructură și lucrări? Nu este clară distincția între categoriile de costuri eligibile pentru cele două faze ale prezentului Apel, Nota Conceptuală și Cererea de finanțare.	Tabelul de la pagina 39 din GS prezintă categoriile de cheltuieli care sunt eligibile în cele două faze. De exemplu, în faza de NC, cheltuielile legate de echipamente nu sunt eligibile, în timp ce în faza AC costurile de pregătire nu sunt eligibile. GS în sine prezintă doar specificul apelului. Regulile generale privind eligibilitatea tuturor categoriilor de cheltuieli sunt enumerate în Anexa III. Regulile programului privind eligibilitatea cheltuielilor.	
22	3.2 Lista anexelor obligatorii la Nota Conceptuală / Aplicația Completă	Legat de anexa VII.3, cred că ar trebui depusă în faza de NC și doar în urma unei evaluări și confirmări preliminare, se va continua procesul de elaborare și depunere a Cererii de finanțare. De detaliat ce documente sunt considerate acceptabile pentru analiza de piață.	Documentul la care faceți referire (Formularul de auto-evaluare a ajutorului de stat, anexa VII.3) se va depune doar în faza de AC. Vă rugăm să analizați și Anexa IV. Informații legate de Ajutorul de Stat și Anexa VIII.4 Grila de evaluare privind Ajutorul de Stat, unde se pot găsi informații relevante.	
23	Asociația Heidenroslein - Baia Mare, Payer Maria Magdalena	Eligibilitatea solicitanților	Având în vedere că Asociația nu are sediul social în zona eligibilă, neputând astfel deveni partener în proiectele RO-HU, dorește modificarea la criteriile de eligibilitate : asociațiile și fundațiile în calitate de custozi, (care au sucursala constituită prin hotărâre de Consiliu Director de Art. 18. - (1) Fundația își poate constitui filiale, ca structuri teritoriale, pe baza hotărârii consiliului director, prin care le este alocat patrimoniul.	O parte din condițiile de eligibilitate privind aplicanții a fost stabilită încă din faza de programare. Excepția cu privire la zona geografică în care este situat sediul aplicanților este menționată în Programul de Cooperare, și se referă la organismele publice/de drept public care au competențe legale pentru implementarea activităților în aria eligibilă a Programului.

Solicitări de clarificări/modificări privind Ghidul Solicitantului (GS) pentru Proiecte Strategice (FSP) - organizații/entități cu sediul în România

Nr.	Emitent propunere / solicitare clarificări	Secțiunea relevantă din Ghidul Solicitantului (GS)	Propunere/solicitare de clarificări/modificare	Răspunsul Programului
24	Sebastian Munich	Număr de proiecte	S-a menționat un număr maxim de proiecte care vor fi selectate spre finanțare în cadrul apelului de proiecte strategice - 12, precum și un număr maxim de proiecte care vor fi finanțate în cadrul fiecărei priorități de investiții. Vă rugăm să menționați dacă numărul stabilit are caracter ferm sau dacă acesta este orientativ. Ex.: valoarea medie a unui proiect depus în cadrul apelului curent, raportat la alocarea financiară totală, este de 9,271,503 euro. Pentru Ip 6/c este menționat un număr de maxim 2 proiecte selectate spre finanțare, cu valoarea minimă a proiectului de 5,000,000. Având în vedere valoarea medie menționată mai sus, suma alocată pentru cele 2 proiecte aferente Ip 6/c ar fi 18,543,007 euro, suma care ar acoperi 3 proiecte cu valori care depășesc valoarea minimă impusă.	Vă rugăm să revedeți Capitolul 2.1 Descrierea Apelului din Ghidul Solicitantului. Numărul maxim de proiecte care poate fi finanțat prin acest Apel este 13, la prioritatea de investiție Ip6/c fiind menționat un număr indicativ de 3 proiecte.
25		Ip 6/c	În cazul proiectelor aferente Ip 6/c: referitor la prevederile art. 3 din Regulamentul nr. 1301/2013, vă rugăm să menționați dacă plafonul de 5,000,000 euro include costurile elaborării documentațiilor necesare pentru accesarea finanțării/execuția lucrărilor (expertize tehnice, studii de teren, documentații tehnico-economice, proiect tehnic, asistența tehnică și dirigenție de șantier, cote legale, avize etc) sau se referă strict la costul lucrărilor de restaurare/ refuncționalizare. Totodata, vă rugăm să precizați dacă: - dotarea obiectivului (cu mijloace fixe și obiecte de inventar de genul mobilierului interior/urban, aparatura electronica și IT, obiecte de artă etc.); - amenajarea unor ateliere tradiționale meșteșugărești (de genul fierărie, moară, brutărie etc.) în exteriorul obiectivului de patrimoniu vizat de proiect (eventual în zona protejată aferentă acestuia); - acțiunile de promovare și vizibilitate a proiectului; - organizarea unor evenimente (conferințe, seminarii, cursuri, degustări de vinuri și preparate alimentare locale/tradiționale etc.) în concordanță cu scopul proiectului; - alte activități specifice, pot beneficia de alocare financiară suplimentară, în afara plafonului de 5,000,000 euro.	Vă rugăm să consultați documentul postat pe site-ul BRECO: http://breacoradea.ro/attachments/article/118/E.%20EC_Small-scale%20infrastructure.pdf În opinia Comisiei, o investiție în infrastructură este considerată de dimensiuni mici, în cazul în care costurile totale sunt sub 5 mil./10 mil. de euro. Astfel, totalul costurilor legate de investiție (proiect tehnic, studiu de fezabilitate, dirigenție de șantier, avize, dotare cu echipamente, cheltuieli fără de care investiția nu poate fi realizată, etc. - toate cheltuielile care fac parte din devizul general privind cheltuielile necesare realizării investiției, parte din SF/DALI) nu va depăși 5 mil./10 mil. de euro. Alte costuri legate de activități complementare (elaborarea unei strategii, organizare de evenimente, ateliere tradiționale în exteriorul obiectivului, promovare, etc.) pot fi prevăzute, de asemenea în bugetul proiectului.
26		Ip 6/c	Vă rugăm să menționați dacă în cadrul Ip 6/c activitățile de refuncționalizare a unui monument istoric pot include activități de cazare și masă/alte activități recreative (ex.: amenajarea unor restaurante/cafele/crame, facilități de tipul wellness - spa, saună etc.).	Activitățile și cheltuielile care sunt propuse în proiect trebuie să aibă legătură directă cu obiectivele specifice Priorității de investiții și să conducă la atingerea indicatorilor Programului. Facilitățile la care vă referiți sunt aducătoare de venit/profit și nu sunt direct legate de obiectivul specific/activitățile specifice ale Ip 6/c, care se referă la conservarea, protejare, promovarea și dezvoltarea moștenirii culturale și naturale. De asemenea, vă rugăm să aveți în vedere că activitățile care intră sub incidența ajutorului de stat, direct sau chiar indirect, nu sunt eligibile.
27		Documente suport	La anexele obligatorii a fi depuse împreună cu "Nota Conceptuală" se menționează "Supporting justifying documents for the estimated budgeted costs involving procurements higher than 2500 euro net" (Documentele justificative pentru costurile estimate bugetate care implică achiziții mai mari de 2500 de euro net). Vă rugăm să menționați la ce se referă aceste documente justificative.	Justificarea adecvată a costurilor estimate reprezintă o condiție obligatorie pentru ca un proiect să obțină finanțare din orice Program al UE. Această cerință nu este legată de achiziția publică, ci de calitatea și maturitatea propunerii de proiect. În orice caz, vă rugăm să rețineți faptul că documentele depuse de Solicitanți nu implică dosare complete de achiziție/oferte, ci dovada documentării privind prețul pieței (prospectare). Documentele suport care pot fi depuse sunt oferte de preț pentru echipamente/servicii/lucrări similare cu cele propuse a fi achiziționate în proiect, obținute sau direct de la furnizori sau oferte găsite pe internet și care pot justifica cheltuielile care a fost bugetată în proiect pentru bunurile/serviciile/lucrările respective. Documentele sunt necesare în evaluarea calitativă a proiectului, când se evaluează aspectele legate de cheltuielile propuse în proiect, la eficiența lor, la proporționalitatea dintre cheltuielile propuse și indicatorii propuși, etc.
28		Cheltuieli de pregătire	Vă rugăm să luați în considerare posibilitatea de a accepta costurile cu elaborarea PT ca eligibile chiar și în condițiile în care contractele de prestări servicii elaborare P.Th sunt încheiate înainte de depunerea cererii de finanțare a proiectului în etapa I - Nota Conceptuală. Această solicitare are la bază complexitatea ridicată a proiectelor care vizează restaurarea/ refuncționalizarea unor monumente istorice de anvergură, precum și termenele lungi necesare pentru obținerea avizelor de la Ministerul Culturii și Cultelor; elaborarea proiectului tehnic și a detaliilor de execuție, respectiv demararea procedurilor de obținere a avizelor necesare pentru execuția lucrărilor înainte de începerea implementării proiectului poate contribui semnificativ la încadrarea în termenele impuse de program și la reducerea riscurilor de întârziere, cu atât mai mult cu cât, în cazul monumentelor istorice, eventualele descoperiri arheologice pot întârzia substanțial finalizarea proiectului.	Faza de Notă Conceptuală (faza 1) este dedicată tocmai elaborării documentației necesare pentru depunerea Aplicației Complete (faza 2). Dacă o documentație a fost elaborată înainte de depunerea NC, cheltuielile aferente sunt <i>cheltuieli de pregătire</i> . Condițiile de eligibilitate pentru aceste cheltuieli sunt descrise în Ghidul Solicitantului, atât la cap.2.2.2.1 Nota Conceptuală, cât și în anexa III. Regulile Programului privind eligibilitatea cheltuielilor. Vă rugăm să aveți în vedere că aceste cheltuieli trebuie: să fi fost efectuate până la data depunerii NC, să fie plătite în max.60 zile de la scrisoarea de înștiințare că NC a fost selectată, că documentația elaborată nu trebuie să fie mai veche de 1 an, etc.

Solicitări de clarificări/modificări privind Ghidul Solicitantului (GS) pentru Proiecte Strategice (FSP) - Organizații/entități cu sediul în Ungaria

Nr.	Emitent propunere / solicitare clarificări	Secțiunea relevantă din Ghidul Solicitantului (GS)	Propunere/solicitare de clarificări/modificare	Răspunsul Programului
1	Kőrös-vidéki Vizügyi Igazgatóság	2.2.1.1 Eligibilitatea solicitanților	În conformitate cu solicitarea de propuneri înțelegem că o investiție anterioară poate fi dezvoltată în continuare. Pe de altă parte, în conformitate cu solicitarea de propuneri de la punctul 2.2.1.1 secțiunea 6 "solicitanții trebuie să demonstreze că aceștia nu au beneficiat de sprijin financiar din fonduri publice în ultimii 5 ani înainte de data limită pentru depunerea cererilor în cadrul prezentei solicitări de propuneri pentru aceeași operațiune / proiect în ceea ce privește obiectivele, activitățile și rezultatele." Bazat pe cele de mai sus credeți că putem aplica pentru perioada următoare? Am câștigat sprijin pentru crearea unei Case de Prezentare în perioada 2007-2013. Muzeul de dezvoltare educațională a fost realizată în aceasta. Din cauza deficitului de resurse, dezvoltarea anterioară nu s-a finalizat. Există o cerere pentru dezvoltarea în continuare a Casei de Prezentare, care ar putea fi o parte dintr-un sistem complex în ceea ce privește atât protecția naturii cât și a patrimoniului cultural.	Informațiile furnizate nu sunt foarte clare. Vă rugăm să aveți în vedere la depunerea unei aplicații, că fiecare partener trebuie să semneze o declarație pe propria răspundere, în care declară că nu a mai primit sprijin financiar pentru același proiect, în ceea ce privește obiectivele, activitățile și rezultatele atinse (pentru proiectele care presupun infrastructură, aceste prevederi se referă la același obiectiv de infrastructură). De asemenea, în Ghidul Solicitantului la cap.2.2.1.2. Eligibilitatea acțiunilor (operațiunilor), se menționează că investițiile în infrastructură demarate înainte de depunere (chiar dacă nu sunt finalizate) nu sunt eligibile.
2		2.2.1.1 Eligibilitatea solicitanților, pag.24	Organismele publice au fost numite în rândul beneficiarilor la pagina 24 la solicitarea de propuneri, dar Direcțiile de Apă nu figurează în rândul potențialilor beneficiari în Factsheet 6c. Direcțiile de apă au active care fac parte din patrimoniul natural și cultural. Dezvoltarea și protecția acestora au un efect asupra întregii zone de program armonizat cu dezvoltarea altor instituții.	Listele potențialilor beneficiari din Factsheet-uri sunt indicative. Vă rugăm să consultați secțiunea 2.2.1.1 din Ghidul Solicitantului, în care sunt precizate tipurile de aplicanți eligibili în cadrul acestui Apel.
3	Centrul de servicii de asistență medicală al județului Csongrád, Hódmezővásárhely - Makó Gyurisné Pethő Zsuzsanna	Comentarii generale asupra tuturor documentelor	Am observat că fonturile Open Sans sunt folosite în diferite formulare și alte documente. Din păcate fonturile Open Sans nu sunt pre-instalate pe Windows, prin urmare, PC-urile vor înlocui automat cu fonturi disponibile aleatorii, care ar putea fi extrem de dificil de citit, iar utilizatorii Microsoft mai puțin experimentați nici măcar nu vor fi conștienți de acest lucru. Ca urmare, documentele prezentate vor utiliza o varietate largă de fonturi, ceea ce va împiedica/îngreuna evaluarea. Vă sugerăm să utilizați doar un font disponibil pe scară largă, un font pre-instalat, cum ar fi Calibri, Verdana sau Arial.	Fontul Open Sans este recomandat a fi utilizat de către Interact în Manualul Interreg Branding. El poate fi descărcat de la următoarea adresă: https://www.fontsquirrel.com/fonts/open-sans . Manualul de Identitate Vizuală al Programului (MIV), aprobat de către Comitetul de Monitorizare, precizează, de asemenea, utilizarea acestui font.
4		2.2.1.2. Eligibilitatea acțiunilor (operațiunilor) [Pag 30]:	"Ideea de proiect ar trebui să fie recunoscută și / sau sprijinită de către autoritățile competente la nivel național / regional / județean, profesioniști cheie și comunitățile locale vizate! Punctajul maxim va fi acordat numai proiectelor puternic sprijinite." Vă rugăm să specificați cine se califică pentru "profesioniști cheie".	Proiectele strategice trebuie să demonstreze un impact major în domeniul de intervenție propus. De asemenea, proiectele trebuie să fie relevante pentru obiectivele și indicatorii programului, dar și să poată genera valoare adăugată în domeniul / regiunea / comunitatea în care sunt implementate. De aceea, Programul recomandă totodată ca proiectele propuse să fie recunoscute ca prioritare/strategice de comunitățile/grupurile țintă vizate. Spre exemplificare, pentru "profesioniști-cheie", dacă Programul ar căuta să sprijine domeniul artelor, în cazul unui proiect strategic în domeniul <i>teatru și film</i> , un profesionist cheie, a cărui părere ar fi relevantă, ar fi un regizor celebru care a primit premii internaționale.
5		2.2.1.3 Eligibilitatea costurilor / cheltuielilor [Pag.35]	Programul solicită dovezi legate de prospectarea pieței în cazul achizițiilor mai mari de 2500 euro, echivalentul net (fără TVA) [...] relevant numai pentru următoarele categorii de costuri: costuri de expertiză externă și servicii, cheltuielile cu echipamente și infrastructura și costurile lucrărilor." Furnizarea dovezilor legate de prospectarea pieței pentru toate expertizele externe și serviciile, cheltuielile cu echipamentul, infrastructura și costurile lucrărilor, în cazul unui proiect complex (cum ar fi un proiect/lp9) este o povară grea, mai ales în cazul în care aceasta este o cerință obligatorie în ambele faze ale aplicației. Vă rugăm să rețineți că proiectele care vizează îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății pot conține o gamă extrem de largă de expertize externe și cheltuieli cu echipamentul, în timp ce există doar un număr limitat de posibili furnizori. În cazul în care un aplicant contactează un furnizor, va avea ca rezultat un avantaj evident pentru acea companie. În cazul în care aplicanții trebuie să atașeze două sau mai multe oferte pentru fiecare echipament și servicii externe, aceasta va echivala practic cu efectuarea mai multor proceduri complete de achiziții publice. Mai mult decât atât, aplicanții trebuie să efectueze aceste proceduri de două ori (în Nota Conceptuală și în Aplicația Completă de asemenea). Vă sugerăm să solicitați dovezi ale prospectării pieței pentru expertizele externe și contractele de servicii și echipamente în cazul achizițiilor care depășesc pragurile pentru care se aplică normele privind achizițiile publice și de a face acest lucru numai în faza Aplicației Complete. Prospectarea pieței pentru infrastructură și costurile lucrărilor ar trebui omise, prospectarea pieței putând fi realizată numai pe baza unei documentații tehnice complexe, iar costurile pentru astfel de oferte sunt ridicate.	Documentele justificative prezentate pot fi de orice natură, cu condiția să fie relevante. Astfel, contracte similare de dată recentă, deveze de lucrări, oferte de preț (chiar și printate de pe paginile web ale unor posibili prestatori/executanți) sunt acceptabile, câtă vreme sunt relevante pentru estimarea costurilor. Scopul demersului este de a asigura o bună documentare a costurilor estimate, pentru a evita, ulterior, deviații majore de la planul de lucru și planificarea financiară inițială. Astfel de deviații ar avea un impact major asupra fluxurilor de numerar ale proiectelor și al programului, implicit. De asemenea, documentarea corespunzătoare a costurilor estimate contribuie la o bună gestiune financiară la nivel de proiect și, implicit, la nivel de program. Totodată, vă rugăm să aveți în vedere faptul că justificarea costurilor trebuie asigurată în ambele faze, atunci când aplicați pentru finanțare. Astfel, costurile pentru implementarea Notei Conceptuale (NC) vor fi bine justificate în cererea de finanțare pentru aceasta, în timp ce bugetul Aplicației Complete (AC) trebuie detaliat, justificat și documentat numai la depunerea cererii de finanțare pentru a 2-a fază. La acel moment, studiul de fezabilitate trebuie să fi fost deja elaborat, la fel ca alte tipuri de documentații necesare.
6		2.2.2.1 Nota Conceptuală [Pag 36]	"Costurile de personal, de birou și administrative, precum și costurile legate de echipamente nu sunt eligibile în costurile de pregătire". Vă rugăm să luați în considerare eligibilitatea costurilor de personal în cadrul costurilor de pregătire (atâta timp cât călătoriile și cazarea sunt eligibile).	Referitor la eligibilitatea costurilor de pregătire, categoriile selectate reflectă nevoi care pot să fie direct generate de pregătirea NC. În ce privește personalul necesar, vă rugăm să aveți în vedere că acesta este un Apel pentru proiecte strategice, iar solicitanții trebuie să demonstreze că dețin capacitatea instituțională și financiară necesară pentru pregătirea NC. Mai mult, vă informăm că aceste norme fac obiectul unui acord între cele două state membre.

7	Centrul de servicii de asistență medicală al județului Csongrád, Hódmezővásárhely - Makó Gyurisiné Pethő Zsuzsanna	2.2.2.1 Nota Conceptuală [Pag 36]	"Cheltuielile cu expertiza externă și serviciile nu pot fi suportate în comun de către beneficiarii proiectului, respectiv costurile comune / partajate nu sunt permise." Excluderea costurilor comune de expertiză externă contravine cerinței de dezvoltare în comun.	În baza experiențelor anterioare, <i>costurile comune</i> nu sunt considerate o opțiune viabilă. Precedentele arată că sistemul costurilor comune nu este eficient, că permite o distribuție doar artificială a costurilor între parteneri și că generează întâzieri în rambursarea cheltuielilor, fiind necesară respectarea unei metodologii complexe de alocare, verificare, validare și plată.
8		3.2 Lista anexelor obligatorii la Nota Conceptuala / Aplicația Completă [Pag 46, 47]	Bugetul total estimat al proiectului (a se vedea anexa VI.4) se depune numai în faza de Notă Conceptuală. După părerea noastră, studiul de fezabilitate este singurul document care poate conține toate activitățile detaliate și costurile proiectului. Totodată, se menționează [vezi pagina 55], că "De asemenea, bugetul estimat în Aplicația Completă poate să sufere modificări de maxim + / - 10% față de estimările din Nota Conceptuală și până la limita stabilită de Program." Cum se poate realiza în cazul în care bugetul nu va fi actualizat în faza Aplicației Complete?	Bugetul total estimat al proiectului este un formular simplist, care permite estimarea generală a costurilor necesare implementării proiectului, încă din faza NC. Programul are nevoie de această informație în vederea selectării celor mai bune NC, ținând cont și de încadrarea bugetelor totale estimate pentru implementarea proiectelor, față de totalul disponibil, la nivelul fiecărei Priorități de investiții (Pi). Bugetele NC și AC, defalcate pe pachete de activități sunt parte din cererile de finanțare aferente celor 2 faze. Așa se explică deviația permisă de maximum +/- 10%. Deviații mai mari ar conduce la imposibilitatea finanțării tuturor ideilor de proiecte selectate în faza NC, desigur cu condiția eligibilității și fezabilității acestora la standardele minime acceptabile pentru Program. Acesta este și motivul pentru care Programul solicită documentarea/justificarea costurilor estimate mai mari de 2500 euro, și recomandă susținut ca și bugetul total estimat să fie bazat pe estimări realiste și justificate. În acest fel, se încearcă să se prevină supraestimarea unor cheltuieli sau subdimensionarea altora. Referitor la Studiul de Fezabilitate, acesta are ca obiect lucrările de infrastructură nou construită, dacă este cazul, iar partenerul care planifică o asemenea intervenție va asigura elaborarea acestuia. Dar există multe alte categorii de costuri care trebuie avute în vedere și atent estimate.
9			"Fișele de post pentru toate pozițiile din echipa propusă de management sau termenii de referință, în cazul în care se externalizează managementul, se prezintă atât în Nota Conceptuală cât și în Aplicația Completă. Fișele de post pentru toate pozițiile incluse în echipa propusă de management sau termenii de referință ar trebui să fie prezentate numai în Aplicația Completă, urmând elaborarea completă a Studiului de Fezabilitate, mai ales atunci când se ia în considerare faptul că [vezi pagina 56] "maturitatea unei propuneri de proiect este evaluată exclusiv în faza Aplicația Completă".	Persoanele care asigură managementul proiectului pot fi diferite în faza NC față de faza AC, funcție de complexitatea și specificul muncii. Proiectele strategice sunt de o complexitate semnificativă, iar capacitatea partenerilor este deosebit de importantă în ce privește managementul eficient și sustenabil al proiectelor; prin urmare, Programul recomandă evitarea externalizării managementului de proiect. Mai mult, punctajul maxim posibil va fi acordat numai proiectelor care pot fi implementate de management intern. Din punct de vedere al eligibilității costurilor însă, ambele categorii sunt permise, cu condiția evitării dublei finanțări. În ce privește elaborarea Studiului de Fezabilitate, aceasta este o activitate eligibilă în cadrul NC, și va fi deplasat în pachetul cererii de finanțare aferentă AC, tocmai pentru a permite evaluarea maturității proiectului în faza a 2-a.
10			"Documente justificative pentru costurile estimate în buget care implică achiziții mai mari de 2.500 de euro net... Aceste documente sunt relevante numai pentru următoarele categorii de costuri: expertiza externă și costurile cu lucrări, cheltuielile cu echipamentele și infrastructura și costurile de lucrări." După cum s-a menționat deja, vă sugeram solicitarea dovezilor de prospectare a pieței pentru expertiza externă și contractele de servicii și echipamente, în cazul achizițiilor care depășesc pragurile de la care se aplică normele privind achizițiile publice și de a face acest lucru numai în faza Aplicației Complete. Prospectarea pieței pentru infrastructură și costurile lucrărilor ar trebui omise, prin urmare prospectarea pieței putând fi realizată numai pe baza unei documentații tehnice complexe iar costurile pentru astfel de oferte sunt ridicate. De asemenea, luați în considerare faptul că [vezi pagina 56] "maturitatea propunerii de proiect este evaluată exclusiv în faza Aplicației Complete".	Vă rugăm să consultați răspunsul nr.5 de mai sus.
11	Comentarii privind formularul Bugetului total estimat al proiectului		Este evident faptul că formularul Bugetului total estimat al proiectului este doar un prim format, iar SC îl va dezvolta în continuare, deoarece versiunea actuală nu este în concordanță cu informațiile solicitate în formularul de aplicație pentru Nota Conceptuală și Cererea de Finanțare, de ex: lipsește cu desăvârșire defalcarea pe pachete de lucru, perioade de implementare, total (pe proiect) buget pe diferite costuri, etc . Mai mult decât atât, este foarte dificilă completarea acestui tabel (mai ales pentru un proiect complex, cum ar fi un proiect strategic) iar adăugarea de scurte descrieri ale costurilor ar avea ca rezultat un tabel uriaș și fără de sfârșit. Vă rugăm să luați în considerare formularul de buget pentru Programul HU-RO 2007-2013 ca punct de plecare pentru elaborarea unui formular de buget.	Vă rugăm să consultați răspunsul nr.8 de mai sus.
12	Comentarii privind formularul Studiului de Fezabilitate		În opinia noastră formularul Studiului de Fezabilitate este incomplet și neelaborat, prin urmare este dificil de a face comentarii cu privire la acesta. Practic este doar o schiță aproximativă a unui studiu de fezabilitate; nici structura, nici conținutul solicitat a capitolelor nu este specificat. Vă rugăm să luați în considerare utilizarea formularului Studiului de fezabilitate pentru Programul HU-RO 2007-2013 ca punct de plecare pentru elaborarea unui formular de studiu de fezabilitate.	Forma propusă a SF încearcă să adune și să furnizeze informații relevante și echivalente atât din partea potențialilor solicitanți români cât și ungari în ceea ce privește noile investiții în infrastructură. Pentru informarea dumneavoastră, în România, formatul standard și cerințele pentru FS sunt stipulate într-o hotărâre a Guvernului, în timp ce în Ungaria, situația este diferită, deoarece nu există nici un astfel de format SF cu caracter obligatoriu. Programul Interreg V-A România-Ungaria solicită acest format (minim), la care puteți adăuga orice informații suplimentare considerați a fi relevante, înafara celor obligatorii. În orice caz, rugăm aveți în vedere că Studiul de Fezabilitate, în cadrul Programului nostru, este obligatoriu pentru obiective de infrastructură nou construită.